

جمعیت هلال احمر
جمهوری اسلامی ایران

تاریخچه تاسیس صلیب سرخ و هلال احمر

به همراه تاریخچه تاسیس سازمان جوانان و کانون های دانش آموزی

مقدمه:

حمد و سپاس ایزدمنان را که توفیق خدمت به شما سرخ و سفیدپوشان همیشه در صحنه که بدون در نظر گرفتن جنسیت، قومیت، نژاد، زبان، دین و مذهب در طول عمر با ارزش خود همواره در راستای تسکین آلام بشری، تأمین احترام انسان ها، برقراری صلح پایدار میان ملت ها و انجام دیگر فعالیت های عام المنفعه، مروج صلح و بشر دوستی بوده اید را نصیب مان کرد.

حال که در یکصدمین سال از خدمات بی نظیر و مقایسه نشدنی شما داوطلبان بی ادعا به سر میبریم و همزمان در حال مبارزه با ویروس کرونا هستیم، بر آن شدیم که با در نظر گرفتن شرایط موجود به شیوه ی دیگری از زحمات شما عزیزان قدر دانی کنیم.

پس از مطالعه این کتابچه و پاسخ به سوالاتی که در اختیار شما قرار داده خواهد شد و ارسال پاسخ های خود از طریق لینک اعلام شده به قید قرعه به شرکت کنندگان در این مسابقه جوایزی از سوی معاونت امور جوانان جمعیت هلال احمر استان کرمان اهدا خواهد شد.

* لازم به ذکر است جهت شرکت در مسابقه حتماً میبایست در سامانه عضویت هلال احمر ثبت نام باشید*

آدرس سامانه عضویت جهت ثبت نام:

Members.rcs.ir

با کمال احترام

مجمع کانون های دانش آموزی جمعیت هلال احمر استان کرمان

تاریخچه تاسیس صلیب سرخ

یک تاجر سوئسی در سال ۱۸۵۹ میلادی هنگامی که از یک سفر تجاری باز می گشت شاهد وقایع بعد از جنگ در منطقه سولفورینو، مکانی در ایتالای امروز، بود.

این جنگ خونین هزاران مجروح داشت که معالجه نکردن آنان منجر به مرگشان می شد. هانری دونان با از خود گذشتگی و با کمک همراهان خود و افراد محلی به مداوای مجروحین و حادثه دیدگان این جنگ پرداخت و بعدها خاطرات و دیده های خود را در کتاب «خاطره ای از سولفورینو» منتشر کرد.

ایده های هانری دونان در این کتاب سر آغاز تشکیل کمیته بین المللی صلیب سرخ در سال ۱۸۶۳ میلادی شد. این کمیته که شامل چندین کشور بود، تصمیم گرفت که در تمامی کشورهای جهان کمیته های کمک رسانی تشکیل دهد و یک نشان و علامت نیز برای این کمیته ها انتخاب کردند: برگردان رنگ پرچم کشور سوئیس که صلیبی سفید در زمینه سرخ بود، یعنی صلیبی سرخ بر زمینه ای سفید را برگزیدند و آن را نشان «صلیب سرخ» نام گذاری کردند.

پس از آن کشورهای مسلمان نیز به این کمیته پیوستند و برای خود برگردان رنگ پرچم کشور عثمانی که هلالی سفید در زمینه سرخ بود، یعنی هلال قرمز در زمینه سفید را به عنوان علامت این کمیته برگزیدند و آن را «جمعیت هلال احمر» نامیدند.

اکنون قریب به ۲۰۰ کشور عضو جمعیت هلال احمر و صلیب سرخ جهانی هستند و فعالیت های خود را بر اساس ۷ اصل انجام می دهد که عبارتند از: ۱- انسانیت، ۲- خدمات داوطلبانه، ۳- بی طرفی، ۴- بی غرضی، ۵- استقلال، ۶- جهان شمولی، ۷- یگانگی

همچنین این جمعیت ها ۴ هدف را در فعالیت های خود دنبال می کند که شامل موارد زیر می شود:

۱- تلاش برای تسکین دردهای انسانها

۲- تلاش برای تامین سلامت انسانها

۳- تلاش برای تامین کرامت انسان ها

۴- تلاش برای ایجاد صلح و دوستی میان انسان ها

تشکیل هلال احمر در ایران

نخستین رویکرد تشکیل مؤسسه خیریه امدادی در ایران تحت حمایت دولت در سال ۱۳۰۱ خورشیدی صورت گرفت. در این سال به کوشش دکتر امیراعلم اقداماتی برای تأسیس شیر و خورشید با حمایت دولت انجام شد. در سال ۱۳۰۱، دکتر امیراعلم مقررات وضع شده از سوی صلیب سرخ جهانی برای جمعیت‌ها را ترجمه و در اختیار احمد شاه قاجار، پادشاه وقت ایران قرارداد تا شاه آن را مطالعه کرده و مقدمات تشکیل جمعیت فراهم شود.

جمعیت شیر و خورشید سرخ نخستین و بزرگترین جمعیت خیریه ایران بوده که عهده دار وظایف مهم و متعددی در مسائل مربوط به امداد رسانی در حوادث غیرمترقبه و امدادی، تأسیس بیمارستان و درمانگاه، تهیه دارو و تجهیزات پزشکی، تربیت پرستار، نگهداری از کودکان بی سرپرست، ارائه برنامه‌های ویژه برای جوانان و برخی فعالیت‌های عمرانی در داخل و خارج از کشور بوده است.

بعد از پیروزی انقلاب اسلامی ایران در بهمن ماه ۱۳۵۷، دولت ایران در سال ۱۹۸۰ رسماً به فدراسیون جهانی اعلام کرد که از این پس به جای نماد شیر و خورشید سرخ، همانند دیگر کشورهای اسلامی از «هلال احمر» استفاده خواهد کرد.

جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران یک سازمان غیرانتفاعی ایرانی و عضوی از نهضت بین‌المللی صلیب سرخ و هلال احمر است و در داخل کشور ایران و در برخی موارد در دیگر مناطق جهان به فعالیت‌های امدادی و بشردوستانه فعالیت دارد. این سازمان دارای سازمان‌های زیرشاخه متعددی است که طیف گسترده‌ای از خدمات بشردوستانه، امدادی، پزشکی، بهداشتی، آموزشی را در سنین مختلف در بر می‌گیرند.

ارکان جمعیت هلال احمر در ایران

جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران دارای تشکیلات ذیل می باشد:

حوزه ریاست و ستاد جمعیت هلال احمر

حوزه دبیر کل جمعیت هلال احمر

سازمان امداد و نجات

← سازمان امداد و نجات

← سازمان جوانان

جمعیت هلال احمر
سازمان داوطلبان

← سازمان داوطلبان

سازمان تدارکات پزشکی
جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران

← سازمان تدارکات پزشکی

جمعیت هلال احمر
معاونت بهداشت، درمان و توانبخشی

← معاونت بهداشت، درمان و توانبخشی

معاونت آموزشی

معاونت پشتیبانی

← هیات پزشکی حج

موسسه آموزش عالی هلال احمر
موسسه آموزش عالی علمی، کادرهای هلال احمر ایران

← موسسه آموزش عالی هلال احمر

شرکت نساجی هلال

جمعیت های هلال احمر استانی

مجتمع درمانی، دارویی هلال ایران

جمعیت هلال احمر
مجتمع دارویی درمانی هلال ایرا

تشکیل سازمان جوانان

در ایران در اولین اساسنامه جمعیت شیر و خورشید سرخ در سال ۱۳۱۳ (ش.ه) به مسئله جوانان اشاره و برای تشکیلات آن نظامنامه مخصوص در نظر گرفته شد. (فصل ۳، ماده ۶۳ و ۶۴)

سازمان جوانان جمعیت شیر و خورشید سرخ عملاً در آبان ماه سال ۱۳۲۶ (ش.ه) بنا به درخواست جمعیت وقت و تصویب اساسنامه آن با همکاری وزارت فرهنگ و هنر (آموزش و پرورش) تأسیس شد.

با توجه به گسترش فعالیت های مربوط به جوانان در سطح دانشگاه ها و تشکیل گروه های امدادی از جوانان داوطلب در سراسر کشور و عدم پیش بینی لازم در اساسنامه (مصوب سال ۱۳۲۶ ش.ه) در خصوص نحوه جذب و به کارگیری این بخش فعال از جوانان این مهم موجب صلاح و تغییر اساسنامه در سال های ۱۳۴۵ و ۱۳۴۶ شد.

به دنبال تجدید نظر در اساسنامه و به منظور گسترش فعالیت های جوانان عضو جمعیت، مرکزی با عنوان خانه جوانان در سال ۱۳۴۸ (ش.ه) به عنوان مکمل فعالیت جمعیت در ارتباط با جوانان و زیر نظر سازمان جوانان شیر و خورشید سابق تأسیس شد.

اولین خانه جوانان در خرمشهر شروع به فعالیت نمود و تعداد این خانه ها در سال ۱۳۵۱ به ۱۰ واحد، در سال ۱۳۵۳ به ۱۳ واحد و در سال ۱۳۵۷ به ۲۰ واحد افزایش یافت که شامل شهرهای خرمشهر، آبادان، گرمانشاه، قم، همدان، مهاباد، شمیران، میانه، مراغه، رشت، تبریز، ارومیه، مرنند، شبستر، بابل، ساری، بجنورد، سمنان، شاهرود و بوشهر بود.

پس از پیروزی انقلاب اسلامی ایران، خانه های جوانان هلال احمر با وظایف مشخص و تهیه دستور العمل اجرایی که در تاریخ ۲ مرداد ماه ۱۳۶۰ به امضاء سرپرست جمعیت وقت هلال احمر و قائم مقام وزیر آموزش و پرورش در جمعیت رسیده بود به کار خود ادامه دادند. در فروردین سال ۱۳۶۱ بنا به تصویب هیأت اجرایی جمعیت، خانه های جوانان به مراکز پرورش اسلامی تغییر نام یافت و از خرداد ماه سال ۱۳۶۱ بناب بر مصوبه دیگری از هیأت اجرایی جمعیت، مراکز پرورش اسلامی به صورت مستقل تحت عنوان سرپرستی مراکز پرورش اسلامی جوانان هلال احمر به عنوان زیرمجموعه ای از معاونت خدمات اجتماعی به کار خود ادامه دادند.

در سال ۱۳۷۳ با تصویب هیأت اجرایی سرپرستی اداره کل مراکز پرورش اسلامی جوانان از معاونت خدمات اجتماعی جدا شد و مستقلاً به سطح معاونت با عنوان معاونت فرهنگی ارتقاء یافت.

در سال ۱۳۷۸ با تغییر تشکیلات جمعیت، معاونت فرهنگی و سازمان جوانان درهم ادغام شد و تحت عنوان سازمان جوانان جمعیت هلال احمر به فعالیت پرداخت. لازم به تذکر است که هر چند عنوان سازمان جوانان جمعیت هلال احمر حفظ شده است ولی در تشکیلات جدید اعضا صرفاً منحصر به دانش آموزان نیستند و نوع تشکیلات و فعالیت ها نیز به صورت ذیل تغییر کرده است.

معرفی سازمان جوانان

سازمان جوانان جمعیت هلال احمر، در راستای اجرای بند ۷ از ماده ۳ اساسنامه جمعیت هلال احمر، مصوب ۱۳۶۷، ۰۲، ۰۸ مجلس شورای اسلامی برای اداره امور جوانان جمعیت تشکیل شده است.

این سازمان از طریق فعالیت‌های بشردوستانه، آموزشی، امدادی و فرهنگی به عنوان درگاه ورودی افراد به جمعیت هلال احمر، توانمندی‌های امدادی و شاخص‌های سلامت جسمی، معنوی و اجتماعی اعضای خود را برای تربیت جوانانی توانمند با روحیه بشردوستی و نوع دوستی به کار می‌گیرد. افرادی در محدوده سنی ۵ تا ۳۵ سال باشند در صورت عضویت در جمعیت هلال احمر عضو سازمان جوانان تلقی می‌شوند.

سازمان جوانان جمعیت هلال احمر سازمانی است که فعالیت‌های خود را براساس اصول هفتگانه نهضت بین المللی صلیب سرخ و هلال احمر شامل: انسانیت، بی‌طرفی، بی‌غرضی، استقلال، خدمات داوطلبانه، یگانگی و جهان شمولی برنامه ریزی کرده است و بر همین اساس برای رسیدن به اهداف غایی نهضت بین المللی صلیب سرخ و هلال احمر جهانی شامل: تلاش برای تسکین آلام بشری، تامین احترام انسان‌ها، برقراری دوستی، تفاهم متقابل و صلح پایدار میان ملت‌ها و حمایت از زندگی و سلامت انسان‌ها تلاش خود را به کار می‌گیرد.

ساختار تشکیلاتی سازمان جوانان

این سازمان از حوزه ریاست و چهار معاونت دانشجویی و جوانان، دانش آموزی، آموزش و پژوهش، پشتیبانی و منابع انسانی و خزانه داری تشکیل شده است. اعضای سازمان نیز بر حسب سن و تحصیلات در تشکیلات «کانونی» سازماندهی می شوند.

حوزه ریاست

رئیس سازمان جوانان هلال احمر با تایید دبیرکل جمعیت هلال احمر توسط رئیس این جمعیت منصوب می شود و مسئولیت اداره این سازمان را بر عهده دارد.

معاونت دانشجویی و جوانان

معاونت دانشجویی و جوانان از اداره های «دانشجویی و طلاب»، «جوانان و روستایی»، «تربیت بدنی» و «اردو ها و مسابقات» تشکیل شده است. همچنین اعضا در این معاونت در کانون های «جوانان»، «دانشجویی»، «طلاب و علوم دینی»، «روستایی» و «عشایری» فعالیت می کنند.

از جمله مهمترین طرح ها و برنامه های این معاونت می توان به «طرح ملی ایمنی و سلامت مسافران نوروزی»، «مسابقات سراسری قرآن»، «رفاقت مهر»، «المپیاد فرهنگی – ورزشی»، «اردوهای تابستانی نشاط و امید»، «سامانه حرکت های امدادی و بشروستانه (سحاب)»، «حیات دوباره»، «حمایت های اجتماعی و روانی پس از بلایا»، «کاروان های نیکوکاری» و «کنگره های علمی – امدادی» اشاره کرد.

معاونت دانش آموزی

معاونت دانش آموزی سازمان جوانان هلال احمر از اداره های «جذب و سازماندهی»، «پیش دبستانی» و «دانش آموزی» تشکیل شده است.

در این معاونت که سیاست گذاری بر روی فعالیت ها در رده سنی دانش آموزان مدارس و پیش دبستانی ها را بر عهده دارد، اعضا در قالب کانون های «دانش آموزی» و کانون «غنچه های هلال» فعالیت می کنند.

از جمله مهمترین طرح ها و برنامه های این معاونت می توان به طرح «دانش آموز آماده در روزهای سخت (دادرسی)»، «المپیاد فرهنگی، آموزشی، امدادی آماده»، «اردوهای تابستانی دوستی» و انتشار ماهنامه «ماه مهربان» برای رده سنی کودکان اشاره کرد.

معاونت منابع انسانی و پشتیبانی

این معاونت عهده دار امور نیروی انسانی سازمان و پشتیبانی از برنامه های متعدد سازمان می باشد. اداره های «منابع انسانی»، «پشتیبانی» و «فناوری اطلاعات» از ادارات زیر مجموعه این معاونت می باشد.

از دیگر فعالیت های این معاونت می توان به مدیریت اردوگاه های سازمان اشاره کرد. در حال حاضر دو اردوگاه مهر بندرانزلی و شاخه زیتون منجیل مستقیماً توسط این معاونت مدیریت می شود و یک اردوگاه خارج از کشور (تاجیکستان) و ۸ اردوگاه داخل کشور سازمان تحت نظارت غیر مستقیم این معاونت است.

اداره روابط عمومی

اداره روابط عمومی سازمان جوانان هلال احمر نیز وظیفه انتشار و انعکاس اخبار و فعالیت های سازمان را از طریق وب سایت سازمان، «شبکه اجتماعی ماه نو»، ماهنامه فرهنگی، امدادی و بشردوستانه «ماه نو» بر عهده دارد.

انتشار بروشور، کتاب، فیلم، کلیپ و سایر محصولات و همچنین استفاده از فناوری های نوین ارتباطی و اطلاعاتی در جهت ترویج فعالیت های سازمان از دیگر برنامه های این اداره است.

حوزه آموزش و پژوهش

حوزه آموزش و پژوهش سازمان جوانان هلال احمر نیز در سال ۹۲ احیا شده است. در این حوزه ساختار کانونی وجود ندارد اما برنامه ریزی های آموزشی کانون های سازمان و همچنین طرح های آموزشی متنوعی به صورت مرحله ای و متوالی در این حوزه انجام می شود. در سال گذشته بیشترین و مهم ترین هدف سازمان جوانان آموزش اعضا و رویکرد آموزشی در اجرای تمامی برنامه های سازمان جوانان هلال احمر مدنظر قرار گرفت.

کانون دانش آموزی

این کانون به منظور جذب و آماده سازی دانش آموزان علاقه مند به انجام داوطلبانه خدمات امدادی و عام المنفعه براساس توافقنامه منعقد شده با وزارت آموزش و پرورش و همچنین سازمان دانش آموزی در مدارس تحت پوشش (براساس سهمیه مورد توافق) ایجاد می گردد. در این کانون ها با برنامه ریزی جهت ثبت نام و آموزش و سازماندهی دانش آموزان علاقه مند ضمن فرهنگ سازی در انجام خدمات داوطلبانه و امدادی، زمینه ای مناسب جهت شناخت عینی دانش آموزان از نועدوستی و مصادیق آن به وجود می آید.

معرفی کانون

کانون دانش آموزی سازمان جوانان جمعیت هلال احمر نهادی است دانش آموزی، غیرسیاسی و غیردولتی که برنامه ها و فعالیت های آن در جهت اهداف جمعیت هلال احمر که همانا تسکین آلام بشری، صلح و دوستی و تفاهم، حمایت از زندگی و سلامت انسان ها و تأمین احترام انسان ها می باشد، در مدارس به فعالیت می پردازد. یکی از مهم ترین اهداف تشکیل کانون هلال احمر در مدارس ایجاد ارتباط صحیح و سالم در بین اعضای کانون دانش آموزی بر اساس فرهنگ قرآنی «تعاونوا علی البر و التقوی» می باشد. شرکت در فعالیت های بشردوستانه و امدادی احساس مفید بودن را در آنان ایجاد می کند. تعامل اعضا برای انجام فعالیت ها و مشارکت اعضا در تصمیم گیری ها و برنامه ریزی ها منطبق بر نیازهای آنان همسو با اهداف جمعیت می باشد که با تحقق آن می توان انتظار داشت اعضا به پویایی، خودباوری و احساس مسئولیت در قبال خود و دوستانشان دست یابند و شرایط پذیرش زندگی جمعی علی رغم تفاوت های فردی و اجتماعی را تجربه نمایند و در سایه مشارکت و همدلی فضایی آکنده از مهر و محبت و همکاری را برای یک زندگی جمعی تجربه نمایند.

اهداف

- جذب و تربیت دانش آموزان به منظور آماده ساختن آنان برای انجام خدمات امدادی، اجتماعی و عام‌المنفعه مورد نیاز جامعه به ویژه هنگام بروز حوادث طبیعی و غیرمترقبه
- تقویت حس مشارکت‌جویی و نیکوکاری بین دانش آموزان و کمک به وفاق و همدلی بین آنان با گروه‌های مختلف جامعه به ویژه افراد نیازمند و آسیب‌دیده
- توسعه مشارکت دانش آموزان در تصمیم‌سازی‌ها، تصمیم‌گیری‌ها و فعالیت‌های مربوط به سازمان
- کمک به امر سلامت جامعه
- کوشش در جهت تبیین و شناساندن وظایف و هدف‌های انسانی جمعیت هلال‌احمر از طریق برنامه‌های آموزشی و پژوهشی
- ایجاد رفتارهای مطلوب فردی و اجتماعی در کودکان و نوجوانان متناسب با سن آنان
- بسترسازی مناسب در جهت تداوم و استمرار همکاری دانش آموزان با هلال‌احمر پس از فراغت از تحصیل
- ایجاد فضای مناسب در جهت تحکیم دوستی، صلح و تفاهم در جامعه و در بین اعضا
- تلاش برای تسکین آلام بشری و تأمین احترام انسان‌ها، حمایت از زندگی و سلامت انسان‌ها در راستای فعالیت‌های بشردوستانه

وظایف

- عضوگیری از بین دانش آموزان داوطلب مطابق با برنامه‌های سازمان جوانان
- تشکیل مجمع عمومی اعضا و برگزاری انتخابات به منظور انتخاب اعضای شورای اجرایی
- آموزش اعضا به منظور ایجاد آمادگی در آنان جهت ارائه خدمات امدادی و عام‌المنفعه
- جلب همکاری مردم و نهادها از طریق شناساندن اهداف و معرفی فعالیت‌های جمعیت هلال‌احمر
- ارائه خدمات اجتماعی به اعضای آسیب‌پذیر در چارچوب اهداف و برنامه‌های سازمان جوانان

منبع: سایت سازمان جوانان جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران

* با تشکر از حمایت های:

مدیر عامل محترم جناب آقای رضا فلاح

معاون امور جوانان جناب آقای دکتر ابراهیم بابایی

* تقدیر و تشکر از زحمات :

اعضای مجمع استانی کانون های دانش آموزی

دبیر و نائب دبیر کانون های چهارگانه جوانان

جمعیت هلال احمر استان کرمان

ادریبشت ماه ۱۴۰۰

((پایان))